Q.P. Code: 3 [Time: 3 Hours] [Marks: 100] Please check whether you have got the right question paper. 1. All questions are compulsory and carry equal marks. 2. Use of map stencil is allowed. 3. Draw sketches and diagrams wherever necessary. 1. Attempt any Two questions from the following: 20 a) What is Human Geography? Explain the nature and scope Human Geography. b) Distinguish between Determinism and Possibilism with suitable examples. c) Describe various branches of Human Geography. 2. Attempt any Two questions from the following: 20 a) What is Urban settlement? Explain the types of Urban settlements based on b) Describe the functional classification of Urban settlements. c) What is a rural settlement? Write the functions of a rural settlement. 3. Attempt any Two questions from the following: 20 a) What are the factors attesting population distribution in the world? b) Describe the concept and problems of under population. c) Explain the stages of population change with the help of Demographic Transition Model. 4. Attempt any Two questions from the following: a) What migration? Explain the various types of migration. b) Describe Reilly's Gavity model of migration. c) What are the positive and negative impacts of migration. 5. Attempt any Two questions from the following: 20 a) Construct Age-Sex Pyromid and interpect it. SR. No Age Groups Males Females 1 0-19 301 299 2 20-39 299 250 3 40-59 180 170 4 60-79 150 130 5 80 above 90 50

- b) Write short note on Nearest neighbor analysis.
- c) Explain the construction and interpretation of flow diagrams.
- d) Find out R_n from the following information.
 - i. Average distance between settlements 4 km
 - ii. Total area 4000 sq. km
 - iii. Number of settlements 10

Turn Over

(मराठी रुपांतर)

(३ तास)

(एकूण गुण: १००)

- १. सर्व प्रश्न आवश्यक असून सर्वांना समान गुण आहेत.
- २. नकाशा स्टेन्सिल वापरण्यास परवानगी आहे.
- ३. आवश्याक तेथे आकृत्या व आराखडे काढा.
- १. खालील पैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- अ) मानवी भूगोल म्हणजे काय? मानवी भूगालाचे स्वरूप व व्याप्ती स्पष्ट करा. निसर्गवाद व शक्यतावाद यामधील फरक योग्य उदाहरणासह स्पष्ट करा.
- मानवी भूगोलाच्या विविध शाखा विशद करा.
- २. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- अ) नागरी वस्ती म्हणजे काय? नागरी वस्तीचे स्थानावर आधारीत प्रकार स्पष्ट करा.
 - नागरी वस्तीचे कार्यानुसार वर्गीकरण करा.
- क) ग्रामीण वस्ती म्हणजे काय? ग्रामीण वस्तीचे कार्ये लिहा.
- ३. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

20

- अ) जागतिक लोकसंख्येच्या वितरणावर परिणाम करणारे घटक कोणते?
- न्यूनतम लोकसंख्येची संकल्पना सांगुन समस्यांचे वर्णन करा.
- क) लोकसंख्या संक्रमण प्रतिमाणाच्या साह्याने लोकसंख्या बदलाच्या अवस्था स्पष्ट करा.
- ४. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

20

- अ) स्थलांतर म्हणजे काय? स्थलांतराचे विविध प्रकार स्पष्ट करा.
- ब) स्थालांतराचे रिलेचे गुरुत्व प्रतिमान स्पष्ट करा. क) स्थलांतराचे सकारात्मक व नकारात्मक परिणाम कोणते?
- ५. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

20

अ) खाली दिलेल्या आकडेवारीच्या आधारे वय लिंगदर्शक मनोरा काढा व विश्लेषण करा.

		वि ।राविसामा म	गरा काढा व विश्ल
अ. क्र	वयोगट	पुरुष	स्त्री
8	0-88	३०१	288
2	20-38	288	240
3	80-49	960	१७०
8	६०-७९	१५०	१३०
4	۲۰ +	90	40
रियमा विष्टेषण	गाना कि किन		

- निकटवर्नीयता विश्लेषण यावर टिप लिहा.
- ओघ दर्शक आकृतीची रचना व अर्थग्रहण स्पष्ट करा.
- खालील माहितीच्या आधारे निकटवर्ती विश्लेषण (Rn) काढा.
 - १) वस्त्यांमधील सरासरी अंतर ४ कि. मी
 - २) प्रदेशाचे क्षेत्रफळ ४००० चौ. कि. मी
 - ३) वस्त्यांची संख्या १०